

[Hartvig Frisch.]

get, uden at der derfor bliver flaget med Splitflag paa Fabrikkerne, hvad der jo vilde være Udtryk for, at de var gaaet over til at blive Statsejendom, hvad jeg hentydede til med de guldtressede Hatte.

Derfor vil jeg stadig fastholde, at det, der for mit Parti er det afgørende, er Socialiseringen, og Hauges Forslag, som det var i 1932, har paa dette Omraade brudt en Bane for Socialisering, som er meget betydningsfuld og meget afgørende, og at følge videre i det Spor og faa rettet de Fejl, der endnu er tilbage med Hensyn til Samfundets Interesse, er for mig det afgørende, derimod ikke, om det gaar over til ligesom D.S.B. at blive en Statsinstitution; det kan nemlig foruden at give Fordele ogsaa paa visse Omraader medføre Mangler.

Kr. Kristensen: Jeg skal kun komme ind paa ganske enkelte Ting. Jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, at vi gerne vil skabe gode Kaar og skaane Medhjælperne i Roemarkerne, fordi det er en værdifuld Medhjælp, vi dér har i Roedyrkingen. Vi vil ogsaa gerne sætte Maskiner ind i Optagningsarbejdet og lette den menneskelige Arbejdsindsats, men det ærede Medlem maa forstaa, at det er en yderst vanskelig Opgave. Først skal Maskinerne konstrueres; det er en af de Maskiner, det er sværest at konstruere, naar de skal løse Opgaven. Vi har haft enkelte gode Optagere i de sidste Aar, nu mangler vi blot at have Materialet til Raadighed. Disse Optagere er konstrueret af nogle geniale Opfindere, men vi mangler Materialet til Seriefremstilling af disse Maskiner; nogle af dem er godt i Gang, men det tager sin Tid; det kan ikke ske med eet Slag, men i Løbet af nogle Aar kan det blive en Hjælp paa Jorder, hvor Optagere kan klare Opgaven.

Det ærede Medlem brugte Udtrykket Rekordhøst om Roer. Nej, der har ikke været Rekordhøst overalt. Fynboerne maatte nøjes med omkring 150 Dobbeltcentner, medens Lolland-Falstringerne havde godt 180. Naar Fynboerne var saa langt nede, skyldes det Larveangreb og daarlig Plantebestand, og Udsigterne i August var mange Steder daarlige, men Efteraarets gode Voksekaar hjalp.

Det ærede Medlem vil sikkert kunne forstaa, at Udsigterne i en Afrødes Vokseperiode kan svinge meget; saadan er det næsten altid, og saadan var det saa udpræget dengang. Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at det var direkte og positivt urigtigt, hvad der blev sagt i August. Det maa jeg bestemt protestere imod. Det, der blev sagt dengang,

svarede til, hvad Udsigterne var dengang, og det var en Lykke, at Efteraarets gode Voksekaar hjalp Roemarkerne frem til den gode Sukkerhøst, som de gjorde.

Det ærede Medlem brugte ogsaa Udtrykket „store Arealer“ og „Paaskud til ikke at tegne“. Nej, saa let tager man det ikke. Man vil gerne dyrke Roer ogsaa paa de store Arealer, blot man kan faa Medhjælp til det, men Risikoen dér er langt større end paa de smaa Arealer, og det er Dyrkeren, der selv har Risikoen. Paa de smaa Arealer kan Dyrkeren gøre en større personlig Indsats.

Efter at have protesteret mod den Udlægning, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen gjorde sig skyldig i, vil jeg gerne til sidst imødegaa det ærede Medlem Hr. Tholstrup, der i sin Omtale af det eenkornede Frø nævnte, at man kunde undvære første Tynding. For at det høje Ting ikke skal faa en forkert Opfattelse af det Spørgsmaal, maa jeg bestemt protestere mod dette. Saa langt kommer man aldrig. Nej, man kan ifølge de engelske og de svenske Forsøg spare 30 pCt. af Arbejdet ved første Tynding, men aldrig spare første Tynding.

Victor Larsen: Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen siger, at der er gjort saa overordentlig lidt for at rationalisere, det skulde være gjort noget før. Jeg synes, at det ærede Medlem, der jo virkelig interesserer sig for disse Spørgsmaal, ogsaa i sin Kritik af dette skulde tage med, at der har været en Verdenskrig, det har simpelt hen været umuligt at rationalisere; Materialeangel, Mangel paa saa at sige alt, har gjort, at man paa Sukkerfabrikkerne, og hvad dertil hører, i og for sig var kørt i Staa paa dette Omraade som paa saa mange andre, og naar man henviser til Sverige, hvor vi er glade for at kunne lære i dette Øjeblik, kan jeg oplyse, at Sveriges Dyrkere i 1940, altsaa da vi var midt inde i Krigen og under Krigens og Besættelsens Tryk, tvang Fabrikkanterne derovre til at rationalisere, forbedre Aflæsningsforhold o. s. v., og man gjorde det paa den udmærkede Maade i Sverige, at Staten betalte Halvdelen, Bønderne den ene Fjerdedel og Dyrkerne kun den ene Fjerdedel. Jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen og andre, at hvis han er parat til at gaa ind for dette, tror jeg, at Dyrkerne i høj Grad vil tage Hatten af for ham.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, at der er virkelig efterladt Arealer, som ikke har faaet Roerne taget op. Naturligvis er der det. Forgangen